

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 22. janvārī
(OR. en)

5285/18

MOG 4
CFSP/PESC 34
IRAQ 3

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2018. gada 22. janvāris

Saņēmējs: delegācijas

Iep. dok. Nr.: 5283/18 MOG 3 CFSP/PESC 33 IRAQ 2

Temats: Padomes secinājumi par Irāku
– Padomes secinājumi (2018. gada 22. janvāris)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Irāku, ko Padome pieņēma savā 3591. sanāksmē 2018. gada 22. janvārī.

PADOMES SECINĀJUMI PAR IRĀKU

Ārlietu padome, 2018. gada 22. janvāris

1. ES uzteic Irākas iedzīvotājus, tās valdību un drošības spēkus par *Da'esh* sakāvi savā teritorijā ar atbalstu, ko sniedz globālā koalīcija pret *Da'esh*, kurā ES ir locekle.
2. ES atkārtoti apstiprina apņemšanos veidot stipru ES un Irākas partnerību, kuras pamatā ir partnerības un sadarbības nolīgums (PSN), un atbalstīt Irākas iestādes atjaunošanas posmā un to faktoru novēršanā, kas ir pamatā politiskai, sociālai un ekonomiskai nestabilitātei. ES aicina visas attiecīgās ieinteresētās personas Irākā mierīgā, kooperatīvā un atbildīgā veidā sadarboties, lai risinātu šos jautājumus, liekot pamatus iekļaujošai valstij, sniedzot politiskas, ekonomiskas un sociālas iespējas visiem un nostiprinot nesenos militāros panākumus pret *Da'esh*.
3. Padome atgādina Padomes 2017. gada jūnija secinājumus un atzinīgi vērtē pievienoto ES Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos un Eiropas Komisijas kopīgo paziņojumu, kurā izklāstīti elementi ES stratēģijai attiecībā uz Irāku. Tā pilnībā atbalsta mērķus un ierosināto politikas pieeju, kas sīki izklāstīta paziņojumā, un piekrīt, ka ātra īstenošana patlaban ir būtiska, lai saglabātu impulsu pēc atbrīvošanas no *Da'esh*, nolūkā veidot labāku Irākas nākotni. Paziņojums kopā ar šiem secinājumiem veido ES stratēģiju Irākai. Ņemot vērā daudzās problēmas, ES pie visiem saviem stratēģiskajiem mērķiem Irākā strādās vienlaicīgi. Šie mērķi ir koncentrēti uz šādām svarīgākajām jomām.

a) Saglabāt Irākas vienotību, suverenitāti un teritoriālo integritāti, kā arī tās etnisko un reliģisko daudzveidību

4. ES atkārtoti pauž pastāvīgu, nesatricināmu atbalstu Irākas vienotībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei un stingru un aktīvu apņēmību saglabāt Irākas sabiedrības etniski, reliģiski un konfesionāli daudzveidīgo raksturu, tostarp aizsargāt tās minoritāšu grupas, pamatojoties uz kopīgas nacionālās identitātes un iekļaujošas pilsonības saitēm.
5. ES aicina Irākas valdību un Kurdistānas Reģionālo valdību iesaistīties konstruktīvā un uz rezultātiem orientētā dialogā par steidzami risināmiem jautājumiem un tādējādi nodrošināt pamatu sīkākām diskusijām par visiem neatrisinātajiem jautājumiem un ar mērķi panākt stabilākas un savstarpēji izdevīgas ilgtermiņa attiecības, kas balstās uz pilnīgu Irākas konstitūcijas piemērošanu, tostarp tās noteikumiem par kurdu autonomiju. ES uzskata, ka šis dialogs ir abu pušu atbildība, pamatojoties uz attiecīgajiem noteikumiem konstitūcijā, un ka šāds dialogs un sadarbība vislabāk kalpo Irākas iedzīvotāju vispārējām interesēm un vislabāk tās atspoguļo. ES atzinīgi vērtē centienus ātri iesaistīties šādā dialogā. ES atkārtoti pauž stingru atbalstu Apvienoto Nāciju Organizācijas sekmēšanas centieniem un ir gatava atbalstīt dialogu, ja to lūgs.

b) Stiprināt Irākas politisko sistēmu, atbalstot Irākas centienus izveidot līdzsvarotu, iekļaujošu, atbildīgu un demokrātisku pārvaldes sistēmu

6. Saistībā ar pēckonflikta atjaunotni ES atzinīgi vērtē Irākas valdības pastāvīgos centienus sadarbībā ar ANO un citiem dalībniekiem, kas darbojas uz vietas, panākt stabilizāciju atbrīvotajos apgabalos. Lai gan *Da'esh* ir militāri sakauts, tas joprojām ir apdraudējums. ES atzīst, ka joprojām pastāv būtiskas problēmas. Tagad ir jākoncentrējas uz miera uzvaru, stabilizējot apstākļus atbrīvotajās provincēs, tostarp, izmantojot valsts iekšienē pārvietotu personu nediskriminējošu atgriešanu viņu izcelsmes reģionos, nodrošinot vidi, kas veicina izlīgumu, un īstenojot politiskas un ekonomiskas reformas. ES uzsver, ka steidzami nepieciešams piešķirt prioritāti nacionālajām interesēm savstarpējas izpratnes un kompromisa garā un paātrināt progresu attiecībā uz reformām un virzībā uz nacionālu izlīgumu, kas balstīts uz taisnīgumu un atbildību, funkcionējošas demokrātijas principiem, iekļautību, tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu. Lai sasniegtu mērķi izveidot kopīgu skatījumu par valsts nākotni, tagad ir būtiski, lai irākieši valsts, reģionālā un vietējā mērogā savstarpējas izpratnes un kompromisa garā uzsāktu iekļaujošu izlīguma procesu. Šajā sakarā tā arī turpina stingri atbalstīt Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra īpašā pārstāvja, kā arī ANO palīdzības misijas Irākā (*UNAMI*) darbu.
7. ES ņem vērā, ka valsts līmeņa vēlēšanas būs iespēja veidot iekļaujošāku un demokrātisku valsti, kura darbojas visu Irākas iedzīvotāju interesēs. ES mudina Irākas valdību turpināt virzību uz to, lai 2018. gada maijā sarīkotu valsts mēroga vēlēšanas, kurām jābūt leģitīmām un demokrātiskām. Pilnīga visu Irākas sabiedrības daļu, tostarp Kurdistānas reģiona, iesaiste būs būtiska, lai nodrošinātu, ka vēlēšanas veicina patiesi reprezentatīvas iestādes un iekļaujošu pārvaldību. Šajā sakarā ES ir gatava sniegt praktisku palīdzību un cieši sekot vēlēšanu procesam, sadarbojoties ar attiecīgajiem valsts un starptautiskajiem dalībniekiem, tostarp ar *UNAMI*.
8. Visos procesos valsts, reģionālā un vietējā līmenī ir jānodrošina pilnīga sieviešu, jauniešu, pilsoniskās sabiedrības un visu Irākas sabiedrības daļu iesaiste, tostarp etnisko un reliģisko minoritāšu iesaiste. ES aicina pilnībā īstenot Irākas nacionālo rīcības plānu attiecībā uz sievietēm un mieru, un drošību.

9. ES uzsver, cik svarīgi ir profesionāli, reprezentatīvi un demokrātiski kontrolēti Irākas drošības spēki, lai nodrošinātu faktisku drošību, stiprinātu tiesiskumu un nodrošinātu cilvēktiesību pilnīgu ievērošanu. Tā atzinīgi vērtē Irākas valdības progresu šajā sakarā un mudina turpināt centienus, lai nodrošinātu, ka visas bruņotās grupas faktiski ir pakļautas Irākas valsts pavēlēm un kontrolei. Ir ļoti svarīgi, lai nolūkā stiprināt panākumus stabilizācijas jomā drošības aģentūras uzlabotu attiecības ar civiliedzīvotājiem. Šajā nolūkā ES un tās dalībvalstis sniedz atbalstu Irākas iestāžu centieniem īstenot reformas civilās drošības sektorā, proti, 2017. gada novembrī tika izvietota ES padomdevēja misija (*EUAM Iraq*). Šīs misijas stratēģiskie mērķi cita starpā ir šādi: sniegt Irākas iestādēm padomus un speciālās zināšanas stratēģiskā līmenī, lai sniegtu ieguldījumu Irākas Nacionālās drošības stratēģijas īstenošanā, un analizēt, novērtēt un apzināt iespējas potenciālai tālākai Savienības iesaistei, lai ilgtermiņā atbalstītu drošības sektora reformas vajadzības Irākā. ES uzsver, cik svarīga ir policijas sektora reforma un darbs, ko veic globālās koalīcijas policijas apmācības darba grupa. ES un tās dalībvalstis uzsver plašāku vajadzību nodrošināt sadarbību un saskaņotību starp dažādiem dalībniekiem, tostarp ANO, globālo koalīciju pret *Da'esh* un NATO, kas ir iesaistīti drošības sektora reformas atbalstīšanā, kā izklāstīts attiecīgajos Padomes secinājumos, un ir gatavas šajā nolūkā strādāt, pienācīgi ievērojot ES iestāžu sistēmu.

c) Atbalsts Irākas iestādēm, sniedzot humāno palīdzību, atbalsts agrīnai atjaunotnei, stabilizācijai, attīstībai un atjaunošanai

10. ES pauž vislielākās bažas par joprojām nedrošo humanitāro situāciju un atzīst visu Irākas iestāžu, Apvienoto Nāciju Organizācijas un citu starptautisko partneru nozīmīgos centienus sniegt humāno palīdzību un atbalstu pārvietotajām un konflikta skartajām personām. ES pauž bažas par ziņojumiem par piespiedu un diskriminējošu atgriešanu. Tā atkārtoti pauž, ka ir svarīgi, lai Irākas valdība un kurdu reģionālā valdība aizsargātu civiliedzīvotājus un nodrošinātu drošu, ar informāciju nodrošinātu, brīvprātīgu un nediskriminējošu, un netraucētu to iekšzemē pārvietotu personu un bēgļu atgriešanu, kuri vēlas atgriezties atbrīvotajās teritorijās, kas ir atzītas par drošām, saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām humanitārajām tiesībām, un saskaņā ar starptautiskajiem aizsardzības standartiem. Jo īpaši, atgriešanas un atjaunošanas procesā galvenokārt būtu jāapsver ar mājokļiem, zemes un īpašuma tiesībām saistīti jautājumi. ES aicina Irāku ievērot ilgstošu Irākas politiku par to cilvēku aizsardzību un palīdzību viņiem, kas dzīvo un meklē aizsardzību Irākā.
11. ES uzsver, ka ir steidzami nepieciešams, lai visa starptautiskā sabiedrība saglabātu humāno atbalstu tiem, kam tas ir nepieciešams, jo īpaši, atbalstot Apvienoto Nāciju Organizācijas humānās palīdzības plānu Irākai 2018. gadam un ņemot vērā vajadzības visā valstī. ES un tās dalībvalstis ir bijušas starptautiskās humānās palīdzības sniedzēju pirmajās rindās un arī turpmāk solidarizēsies ar Irākas iedzīvotājiem, sniedzot humāno palīdzību tiem, kam tā visvairāk vajadzīga, un saskaņā ar humanitārajiem principiem.
12. ES un tās dalībvalstis uzsver vajadzību nodrošināt pamata sabiedriskos pakalpojumus un reaģēt uz visu Irākas iedzīvotāju konkrētām vajadzībām. Tā arī atzīst, ka ārkārtīgi svarīgi ir izstrādāt vienotas pieejas un īstenot saikni starp humanitārajiem, agrīnas atjaunotnes, atjaunošanas un stabilizācijas centieniem. ES un tās dalībvalstis, kas ir vienas no lielākajiem līdzekļu devējiem Irākā, apņemas atbalstīt šos centienus pārejas un atjaunošanas posmā, pamatojoties uz tādu pieeju, kas ietver visu Irāku, un ir gatavas pastiprināt savu atbalstu.

13. Gaidāmā Kuveitas starptautiskā konference par Irākas atjaunošanu, kura notiks Kuveitā un kuras viens no vadītājiem būs ES, Irākas valdībai sniedz iespēju turpināt vadīt pāreju no stabilizācijas uz atjaunošanu, koncentrējoties arī uz nepārtrauktām humānām vajadzībām, strukturētā un saskaņotā veidā ar saviem starptautiskajiem partneriem. Konference arī būs nozīmīga iespēja apliecināt Irākas apņemšanos attiecībā uz ekonomiskām un sociālām reformām, kas ir ļoti svarīgas, lai mobilizētu ļoti vajadzīgo starptautisko atbalstu atjaunošanai un atjaunotnei ilgtermiņā.
14. Stabilizācijas centieni ir jāvada irākiešiem, taču tiem jābūt starptautiskās sabiedrības, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas un globālās koalīcijas pret *Da'esh* stabilizācijas darba grupas, atbalstam un saskaņojumam. Tāpēc ES aicina Irākas valdību, veidojot dialogu ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem valsts, reģionālā un vietējā līmenī un pilnībā ņemot vērā intereses, kas ir skartajām kopienām, tostarp minoritātēm, nodrošināt faktisku drošību, iekļaujošu pārvaldību, vietējo atbildību un pamatpakalpojumu sniegšanu atbrīvotajās teritorijās.
15. Šajā sakarā ES, kas kopā ar saviem partneriem *UNMAS* vada globālās koalīcijas pret *Da'esh* sprāgstvielu apdraudējuma mazināšanas (*EHM*, "atmīnēšana") centienus, aicina Irākas valdību likvidēt visus atlikušos birokrātiskos un praktiskos šķēršļus, kas liedz pilnībā izmantot valsts un starptautiskos resursus, kas *EHM* pieejami Irākā. Tā arī aicina savus starptautiskos partnerus pastiprināt finansiālo atbalstu *EHM* centieniem, kuri ir būtisks priekšnoteikums, lai turpinātu stabilizācijas un atjaunošanas darbu.

d) Veicināt ilgtspējīgu, uz zināšanām balstītu un iekļaujošu ekonomisko izaugsmi un darbvietu radīšanu

16. ES atzinīgi vērtē Irākas valdības sākotnējos centienus izpildīt prasības, kas izriet no tās rezerves vienošanās ar SVF, taču pauž bažas par to, ka pēdējā laikā nav panākts progress, un uzsver, ka nespēja panākt progresu atskaites reformās saskaņā ar šo vienošanos, apdraudēs Irākas finanšu stabilitāti. Tā uzsver, ka steidzami ir jāturpina finanšu un ekonomiskas reformas un jānodrošina atbilstoši budžeta līdzekļi pašvaldībām, lai Irāka varētu virzīties uz ekonomikas atveseļošanu, atjaunošanu, stabilu ekonomisko un sociālo attīstību, kas ir būtiski elementi spēcīgā sabiedriskajā līgumā starp valsti un tās iedzīvotājiem. ES atzinīgi vērtē EIB un Irākas centienus pabeigt sarunas par pamatnolīgumu nolūkā veicināt ilgtermiņa aizdevumu atbalstu Irākai.
17. ES ir gatava sniegt ieguldījumu to Irākas reformu īstenošanas procesā, kas vajadzīgas, lai stiprinātu un dažādotu ekonomiku, kā rezultātā uzlabosies iespējas darbvietu radīšanai, tostarp jauniešiem. Irākas stabilizācijai ilgtermiņā ļoti svarīga ir pastiprināta izglītības sistēma, un tā ir svarīgs katalizators valsts attīstībā. Šajā sakarā ES atbalsts iekļaujošai, taisnīgai un kvalitatīvai izglītībai ir svarīgs, lai novērstu "zudušās paaudzes" rašanos. ES aktīvi atbalsta Irākas iestāžu darbu, kas vērsts uz to, lai apkarotu korupciju, uzlabotu sabiedriskos pakalpojumus, stiprinātu iekļaujošu pārvaldību visos līmeņos un nodrošinātu, ka Irākas iedzīvotāji neatkarīgi no savas etniskās izcelsmes, dzimuma, reliģijas vai ticības ir visu reformu centienu centrā.

e) Veicināt efektīvu un neatkarīgu tiesu sistēmu un nodrošināt pārskatatbildību

18. ES uzskata, ka Irākas stabilitātei ilgtermiņā ir svarīgi, lai valdība un politiskie līderi ierosinātu un atbalstītu ticamu pārejas tiesiskuma procesu. Atbildība par visu pušu pastrādātajiem noziegumiem, nodrošinot pienācīgu procesu, ir svarīgs nacionālā izlīguma elements. Visu cietušo sūdzības ir jāizskata vienādi.

19. Šajā sakarā ES ir gatava atbalstīt Irākas un starptautiskos centienus saukt pie atbildības *Da'esh* locekļus un nodrošināt atbildību par cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp par kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci, kā arī par nodarījumiem pret personām, kas pieder pie minoritāšu grupām, pamatojoties uz pienācīgu procesu, saskaņā ar ANO centieniem, kas tiek īstenoti saskaņā ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 2379. Šajā ziņā īpaša uzmanība joprojām jāpievērš jautājumam par ārvalstu kaujiniekiem teroristiem, jo īpaši par tiem, kuri atgriežas. Būtiska joprojām ir sadarbība un informācijas apmaiņa ar attiecīgajām iesaistītajām personām juridiski atbilstošā veidā un izmantojot piemērotus saziņas kanālus. ES atkārtoti aicina Irāku pievienoties Romas Statūtiem.
20. ES uzsver, ka tā principiāli iebilst pret nāvessoda izmantošanu. ES ir stingri pārliecināta, ka nāvessoda izmantošana ir ne tikai morāli nepieņemama, bet arī neproduktīva gan kā līdzeklis atturēšanai no noziedzīgas rīcības, gan kā sods. Sodīšanu, pat par vissmagākajiem noziegumiem, var veikt ar citiem vienlīdz spēcīgiem līdzekļiem, kas tomēr nav neatgriezeniski, pat tad, kad valsts ir visgrūtākajos apstākļos. Šie apsvērumi kļūst jo būtiskāki grūtajos stabilizācijas un izlīguma apstākļos, kuros Irāka atrodas patlaban – pēc vairākiem teroristu vardarbības cikliem kopš 2003. gada. ES atkārtoti aicina Irākas federālo valdību ieviest moratoriju nāvessoda izpildei un Kurdistānas reģionālo valdību – atjaunot moratoriju, lai galu galā atteiktos no nāvessoda.

f) Izveidot dialogu par migrāciju ar Irāku

21. Padome atzinīgi vērtē to, ka sāкта oficiāla viedokļu apmaiņa par migrāciju ar Irāku, kas ļāva identificēt tās savstarpējo interešu jomas, kurās sadarbību varētu padziļināt. Padome cer turpināt šo dialogu. Šajā dialogā būtu jāietver visi migrācijas aspekti savstarpēji izdevīgos, kopīgos centienos. ES aicina Irākas valdību turpināt sadarboties tādu procedūru izveidē, kas veicina cieņpilnu, drošu un organizētu Irākas valstspiederīgo atgriešanu viņu izcelsmes valstī saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp cilvēktiesībām un pienākumu uzņemt atpakaļ savus valstspiederīgos, un Irākas saistībām, kā pausts partnerības un sadarbības nolīgumā.

g) Atbalstīt Irākas labas attiecības ar visām savām kaimiņvalstīm

22. ES ir apņēmusies veicināt reģionālo dialogu un atzinīgi vērtē Irākas pastāvīgo diplomātisko iesaisti ar kaimiņvalstīm. Tā mudina visas reģiona valstis uzņemties konstruktīvu lomu, uzturēt un palielināt atbalstu Irākai un turpināt atbalstīt Irākas vienotību, suverenitāti un teritoriālo integritāti. ES uzsver, ka Irākas un tās kaimiņvalstu labklājībai ir svarīgi uzlabot reģionālo sadarbību.
23. Padome aicina Augsto pārstāvi un Komisiju nekavējoties īstenot šo stratēģiju un vajadzības gadījumā paredzēt pārskatīšanu ne vēlāk kā pēc diviem gadiem. ES iestādes un ES dalībvalstis centīsies panākt ātru un efektīvu līdzekļu devēju koordināciju, īstenojot ES stratēģiju attiecībā uz Irāku, un centīsies nodrošināt integrētu pieeju.
-